

Täysistunto

Tiistai 8.12.2015 klo 14.00—4.12

39. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kestävän metsätalouden määräraikaisen rahoituslain, metsätuhojen torjunnasta annetun lain ja riistavahinkolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 133/2015 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 39. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

4.03 **Timo V. Korhonen kesk:** Arvoisa puhemies! Kyseessä on Suomen yksityismetsätalouden kannalta jälleen yksi merkittävä laki eli Kemera-lakiluonnos. Valiokuntakäsittelyn pohjaksi muutama ajatus.

Ensinnäkin, on todella harmillista, että varojen puutteen vuoksi nyt jo joudutaan Kemeran työläjeja karsimaan ja tukitasoja laskemaan. On selvää, että tämä heikentää osaltaan työllisyyttä ja tulevia hakkuumahdollisuuksia.

Muutama kommentti ihan pykäläkohtiin, eli ensinnäkin lakiehdotuksen 3 §, kilpailuttaminen, ei minusta ole oikein selkeästi kirjoitettu. Tuen saajan tulee pyytää riittävä määrä tarjouksia. Asetuksella ilmeisesti ajatellaan tätä tarkennettavan, mutta maanomistaja ei ole tähän tottunut ja se jää helposti tekemättä. Eli katson, että tämä pitäisi kirjoittaa ikään kuin selkokielellä, mitä tämä tarkoittaa. Mielestäni tätä ei laissa tarvittaisi lainkaan, koska hankkeet ovat pääsääntöisesti pieniä ja tukimäärät vielä pienempiä useimmiten. Tämä kohta on omiaan vähentämään tehtävän työn määrää.

Lakiehdotuksen 8 § rajaa maanomistajan oman työn tuen ulkopuolelle kunnostusojituksessa, tienrakennuksessa ja kunnostuslannoituksessa. Kuitenkin esimerkiksi vaikkapa pienten boorilannoitusten tekeminen onnistuu usein paremmin omatoimisesti. Tämä on pieni asia, mutta jollekin metsänomistajalle hyvin tärkeä.

Lakiehdotuksen 22 §, tuen hakeminen. Taimikon varhaisoidolle ja nuoren metsän hoidolle vaaditaan edelleen hakemus ennen työn aloittamista. Toteuttamisilmoitus riittäisi erinomaisen hyvin, kuten oli edellisessä Kemera-laissa. Pienten tukimäärien kahteen kertaan vaadittava paperisota lisää aivan turhaan byrokratiaa ja kustannuksia. Hallinnolliset kustannukset usein ovatkin suuremmat kuin tuen määrä.

Juurikäävän torjuntakustannus, noin 1,5 euroa per hakattu kuutiometri, on kova isku kannattavuudelle, metsätalouden kannattavuudelle. Esimerkiksi Kainuussa se tarkoittaa useamman miljoonan euron tulonvähennystä metsänomistajan tuloissa. Vaikka laissa kantokäsittely on hakkaajan velvollisuus, lopussa se otetaan kuitenkin kantohinnasta. Esimerkiksi ensiharvennusleimikon kantohinnasta, 8—10 euroa motti, kustannus on lähes viiden-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2015 vp

nes. Pitäisi siis harkita asiaa uudelleen, sillä pelkona on se, että ensiharvennukset jäävät hakkaamatta.

Nuoren metsän hoitokohteitten rankojen keruutuki on laskenut kuitupuun hinnan alas, eli tuki on menossa hyvin kannattavaa kuitupuun jalostusta tukemaan. Runkolukuvaatiusten nousu ei poista tätä ongelmaa. Ensiharvennukselta hakattua kuitupuun läpimittaisista parrua ei lasketa kertymään mukaan, jolloin tuki valitettavasti jää saamatta. Tästä seuraa se, että sahat eivät saa parrua, kuitupuun ylitarjonta pahenee, hoitoala supistuu ja rahavirrat sekä työllisyys heikkenevät, eli tämä vaikutus ei todellakaan ole myönteinen.

Puhemies! Sitten tähän metsätuholakiehdotukseen. Juurikäävän torjunnan ulottaminen muun muassa Kainuuseen ja Pohjois-Pohjanmaalle koetaan kyllä aika tavalla hätävarjelun liioitteluna. Ainakin samat määrät Etelä-Suomen kanssa tuntuvat metsänomistajista jopa kyykyttämiseltä. Juurikäävän torjunta onnistuu monitoimikoneen hakkuulaitteeseen tehtävän investoinnin ja lisätyön kautta koneellisesti konehakkuissa, mutta näyttää, että kanto-käsittely tulisi lakiehdotuksen mukaan tehdä moottorisahahakkuissakin. Moottorisahahakkuissa se tulisi ehdottomasti poistaa. Se on isotöinen ja jopa mahdoton toteuttaa kantojen jäädessä hakkuutähteitten alle.

Arvoisa puhemies! Näillä sanoilla.

4.08 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Tämän kestävä metsätalouden rahoituslailla ja tämän vuorokauden aikana pidetyllä istunnolla on se yhteinen tekijä, että olemme nyt olleet 14 tuntia täällä tässä salissa keskustelemassa eri asioista, ja taasen metsäpuolella, varsinkin meillä Lapissa, puu kasvaa todella hitaasti. Kestävän metsätalouden rahoituslaki pyrkii siihen, että meillä olisi Suomessa kestävästi metsää kasvamassa jatkossakin.

Me viime talvena eduskuntasalissa käsitelimme tämän lain edellisen vaiheen, mutta siihen jäi selvästi vielä useita korjattavia kohtia. Erityisenä ongelmana itse koin siinä, että metsäkeskuksille tuli liikaa lisää töitä ja kokonaisuudesta tuli liian byrokraattinen. Tästä byrokraattisesta kokonaisuudesta pitää päästä jotenkin pois, koska hallinnon pyörittämiseen menee näistä rahoista aivan liian huomattava osa.

Sen takia halusin tulla ennen kaikkea tänne eteen puhumaan, koska tässä Kemera-laissa on yksi selkeä puute — se jäi tähän viime talvena — nimittäin vajaatuottoisten metsien uudistaminen. Aikaisemmassa laissa tämä vajaatuottoisten metsien uudistaminen oli mukana, ja meille pohjoisen metsänomistajille on erittäin tärkeä asia se, että jopa puolet Keski-Lapin metsistä on sellaisia, joitten uudistamisessa tarvitaan vajaatuottoisten metsien uudistamistukea, joka on tullut Kemeran kautta. Tämä poisjääminen nytten viime talvena tästä laista oli todella paha asia, aiheutti todella paljon vaikeuksia. Viime huhtikuussa loppui edellisen lain mukainen hakuaika, ja nyt siihen saatiin niin paljon hakemuksia sisään, että edellisellä lailla tulevalla rahoituksella Kemera-puolella vajaatuottoisten metsien uudistamisessa pärjätään varmaan kaksi vuotta.

Elikkä ihan heti ei ole pakko uuden lain tulla voimaankaan. Mutta minä todella toivon, ja me pohjoisen metsänomistajat toivomme, että tämä Kemera-laki saataisiin vielä tämänkin esityksen jälkeen uudestaan käsittelemään parin vuoden sisään ja me saisimme sinne tämän vajaatuottoisten metsien uudistamisen ihan sillä tavalla, niin kuin viime talvena, kun tämä laki hyväksyttiin, sinne saatiin lisäksi, että aloitetaan tämän kohdan valmistelu. Silloin selitettiin, että se ei olisi EU-säädösten mukaan mahdollista, mutta kuten esille tuli, se on de minimis -säännön mukaan mahdollista. Elikkä vaikka säästöjä tulee tehdä, niin tämä on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 77/2015 vp

semmoinen kohta, mikä tarvittaisiin, että saadaan ne tuottamaan. Suomessa pitää kuitenkin biotuotannolle ja metsien kasvulle saada lisäedellytyksiä aikaiseksi.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.